

SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi, Sayı 1, 2023, 131-136

E-ISSN: 3023-5529

Tanıtma/ Review

SADULLAH GÜLTEN (2022). OSMANLI-SAFEVÎ KISKACINDA KIZILBAŞLAR: AÇILIN KAPILAR ŞAH'A GİDELİM. İSTANBUL: TİMAŞ YAYINLARI. 222 S. ISBN: 978-605-08-4576-1

SADULLAH GÜLTEN (2022). THE KIZILBASH IN THE OTTOMAN-SAFAVID CLAMPDOWN: OPEN THE GATES AND LET'S GO TO THE SHAH. İSTANBUL: TİMAS PUBLISHING HOUSE. 222 P. ISBN: 978-605-08-4576-1

Esra Adanalı

Yüksek Lisans Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü, Alevi – Bektaşî Kültürü ABD

esradnli01@outlook.com

 0009-0000-2289-7865

Geliş Tarihi:

(Received)

14.12.2023

Kabul Tarihi:

(Accepted)

27.12.2023

Yayın Tarihi:

(Published)

28.12.2023

Anahtar Kelimeler

Kızılbaş
Safevî Devleti
Aşiretler
Osmanlı
Çaldıran Savaşı

Keywords

Kizilbash
Safavid State
Tribes
Ottoman State
Battle of
Chaldiran

ÖZ

Sadullah Gülten'in kaleme aldığı "Osmanlı-Safevî Kiskacında Kızılbaşlar Açılın Kapılar Şah'a Gidelim" başlıklı kitapta, devletleşme sürecine giden Kızılbaşların karşılaştıkları sorunlar ele alınmıştır. Çalışma sırasıyla; Önsöz, Kısaltmalar, Giriş, I. Bölüm: Şeyhlikten Şahlığa, II. Bölüm: Araftakiler: Türkmen Aşiretleri, III. Bölüm: Osmanlılar ve Kızılbaşlar, II. Bayezid ve Doğu Sorunu, IV. Bölüm: Kırılma: Çaldıran Savaşı, Sonuç, Kaynakça ve Dizin bölümleri dâhil 222 sayfadan oluşmaktadır.

2022 yılında yayımlanan kitapta, Kızılbaşlığın doğuşu, Kızılbaşların bir kavram altında toplanması, Safevî tarikatının devletleşmeye giden süreci, bu süreçte Türkmen aşiretleriyle olan ilişkileri ve Osmanlı Devleti'yle olan ilişkiler bütünü ele alınmıştır. Devamında, Osmanlı Devleti ve Safevî Devleti arasında olan siyasi ve sosyal ilişkileri ele alınmış iyi ve kötü yanlarıyla incelenmiştir.

ABSTRACT

In the book titled "Kizilbashes in the Ottoman-Safavid Clasp, Open the Doors, Let's Go to the Shah" written by Sadullah Gülten, the problems faced by the Kizilbash who were going through the statehood process were discussed. In order of work; Preface, Abbreviations, Introduction, Part I: From Sheikh to Shah II. Chapter: Those in Purgatory: Turkmen Tribes, III. Chapter: Ottomans and Kizilbash, II. Bayezid and the Eastern Problem, IV. Chapter: Break: The Battle of Chaldiran consists of 222 pages, including Conclusion, Bibliography and Index sections.

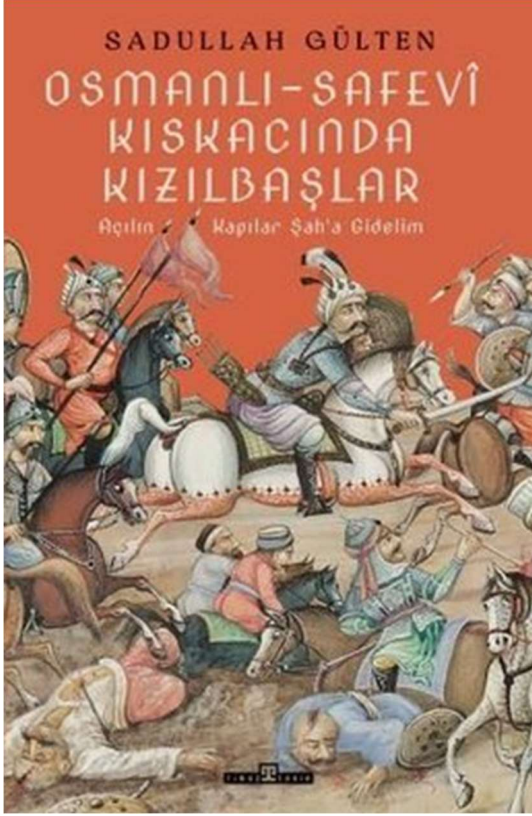
In the book published in 2022, the birth of the Kizilbash, the gathering of the Kizilbashes under one concept, the process of the Safavid sect leading to nationalization, its relations with the Turkmen tribes in this process, and the relations with the Ottoman State were discussed. Subsequently, the political and social relations between the Ottoman State and the Safavid State were discussed and examined with their good and bad aspects.

Atıf/Cite as: Adanalı, E. (2023). Sadullah Gülten, 2022, Osmanlı-Safevî kiskacında Kızılbaşlar: Açılın kapılar Şah'a gidelim, İstanbul, Timaş yayınları. *SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 1, 131-136.

© 2023 Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü. Her hakkı saklıdır. Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute. All rights reserved.

Giriş

Sadullah Gülten, 1978 doğumlu olup aslen Yozgatlıdır. İlk ve orta öğrenimini Yozgat'ta tamamlamıştır. 2001'de Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun olmuş ve aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans ve doktorasını tamamlamıştır. Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ne, 2009'da yardımcı doçent, 2014'te doçent, 2019'da ise profesör olarak atanmıştır.

Sadullah Gülten'in kaleme aldığı "Osmanlı-Safevî Kışkacında Kızılbaşlar Açılın Kapılar Şah'a Gidelim" kitabı, 2022 yılında Timaş yayınları tarafından yayımlanmıştır. Çalışma sırasıyla; Önsöz, Kısaltmalar, Giriş, I. Bölüm: Şeyhlikten Şahlığa, II. Bölüm: Araftakiler: Türkmen Aşiretleri, III. Bölüm: Osmanlılar ve Kızılbaşlar, II. Bayezid ve Doğu Sorunu, IV. Bölüm: Kırılma: Çaldıran Savaşı, Sonuç, Kaynakça ve Dizin bölümleri dâhil 222 sayfadan oluşmaktadır.

Önsöz Bölümünde; Çalışmanın başlangıç hikâyesi ve devam eden süreçte çalışmanın seyrinin nasıl olduğuna dair bilgiler verilmektedir (s. 7-9).

Giriş Bölümünde; Çalışmanın ana hatları üzerine genel bir bilgilendirme mevcuttur. Safevî Devleti ile ilgili, Faruk Sümer, Rudi Paul Linder, Walther Hinz, Rıza

Yıldırım ve Halil İnalçık gibi alanlarında uzman hocaların görüşlerine yer verilmektedir (s. 15-21).

Çalışmanın Birinci Bölümü, "Şeyhlikten Şahlığa" ana başlığından oluşmakta ve Şeyh Cüneyd, Şeyh Haydar, Şah İsmail, Meşruiyet Meselesi olmak üzere dört alt başlığı kapsamaktadır. Bu başlıklar kapsamında, şeyhlikten devletleşmeye giden süreç ele alınmış, kronolojik olarak incelenmiştir (s. 23-24). Birinci bölümün ilk alt başlığını oluşturmakta olan "Şeyh Cüneyd" başlığında, Şeyh İbrahim'in ölümünden sonra oğlu Şeyh Cüneyd ve kardeşi Cafer arasında yaşanan şeyhlik problemlerinin başladığı, babadan oğula geçen şeyhlik gelenek yapısına Cafer'in karşı çıktığı ve bunun sonucunda ortaya çıkan fikir ayrılıkları belirtilmektedir. Devam eden süreçte Şeyh Cüneyd'in amcası Cafer ve diğer beyliklerle olan ilişkilerinden bahsedilmekte ve çıkan sorunlarla nasıl başa çıktığı anlatılarak çözüm süreçleri hakkında kısa bilgi verilmektedir (s. 25-31). İkinci alt başlığını oluşturmakta olan "Şeyh Haydar" başlığında ise Şeyh Cüneyd'in vefatından sonra, daha küçük yaşta olan Haydar'ın şeyh olarak kabul edilmesi ve Kızılbaşları tek bir çatı altında toplanmasını sağlayan kırmızı renkteki başlığın nitelikleri ele alınmıştır. Devamında ise kronolojik sırayla aktarılmakta olan gaza faaliyetleri ve sonuçlarına yer verilmiştir (s. 32-37). Üçüncü alt başlık olan "Şah İsmail" başlığında da babası Şeyh Haydar'ın vefatından sonra kardeşleri ve kendisinin Akkoyunlular tarafından tehdit olarak algılanması ve gözetim altında tutulmasıyla başlamakta olup, siyasi amaçlar güdülerken bırakılmaları ve devamında bitmeyen endişeler nedeniyle öldürülmeye çalışılmalarından bahsedilmektedir. Şah İsmail'in bu girişimlerden kurtulmasından sonraki süreç kronolojik olarak ele alınmakta ve Safevî Devleti'nin kuruluşuna kadar olan süreci kapsamaktadır (s. 37-42). Birinci bölümün son alt başlığını oluşturmakta olan "Meşruiyet Meselesi" başlığında, Şah İsmail'in Türklerin desteğini aldığı ve bu destekle beraber yapılan gaza faaliyetlerinden bahsedilmektedir. Şah İsmail'in Safevî Devleti'ni kurma sürecinde yaşadığı zorlu süreçler ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve devletin çöküşüne kadar olan sürece değinilmiştir (s. 43-50). Birinci bölümde yazar, Safevî Tarikatı'nın şeyhleri hakkında bilgi vermiş ve Şah İsmail'e kadar olan süreci kaynaklar ışığında okuyucuya aktarmıştır. Bu bölümün muhtevası, Safevî Devleti'nin kuruluş öncesi oluşumu açısından önemlidir. Ancak okuyucu, güncel tarih kaynaklarıyla birlikte okuduğunda daha bütüncül bilgiye sahip olacaktır.

Çalışmanın ikinci bölümü, “Araftakiler: Türkmen Aşiretleri” ana başlığından oluşmakta olup Osmanlılar ve Aşiretler, Kızılbaş Konfederasyonu olmak üzere iki alt başlıktan ibarettir (s. 51). “Osmanlılar ve Aşiretler” adlı birinci alt başlığında, tarikattan devletleşmeye kadar olan süreçte bu faaliyetlere katılmış olan aşiretler ve bölgelerden bahsedilmektedir. Osmanlı ile Türkmen aşiretleri arasındaki anlaşmalar ve devamında oluşan gelişmeler detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Osmanlı ve Safevî Devletleri arasında olan çatışmaların Türkmen aşiretlerine sosyal ve siyasi olarak etkileri ele alınmıştır (s. 51-67). “Kızılbaş Konfederasyonu” bölümünün ikinci alt başlığında, Akkoyunluları oluşturan oymaklardan bazılarının Karakoyunlu Devleti yıkıldıktan sonra, Akkoyunluları oluşturduğu belirtilmektedir. Karakoyunlu ve Akkoyunlu Devletleri’nin yerine kurulan Safevîleri oluşturan oymakların bazı kaynaklara göre 17, bazı kaynaklara göre 32 oymaktan oluştuğu bildirilmektedir. Safevî konfederasyonunda dinî ve siyasi liderliğin bir ailede bulunduğu ve bu durumun diğer konfederasyonlardan ayırt edici önemli bir özellik olduğu, Türkmenlerin bu konfederasyon etrafında toplanmasının en önemli sebeplerinden biri din diğeri ise konfederasyona katılmış olan oymaklar olduğu belirtilmektedir. Oymakları bir araya getirme konusunda Şeyh Haydar’ın on iki dilimli, üzerine beyaz bir tülbent sarılan sürahi biçiminde bir taç giydirmeye başlamasının dönüm noktası olarak kabul edildiği aktarılmakta ve bu taç, tarikata biat eden müritlerini halktan ayıran önemli bir özellik olarak kabul edildiğinden söz edilmektedir (s. 67-80).

Çalışmanın üçüncü bölümü, “Osmanlılar ve Kızılbaşlar” adlı ana başlıktan oluşmaktadır. II. Bayezid ve Doğu Sorunu, İsyancılar, Kızılbaş’a Meyledenler olmak üzere üç alt başlıktan oluşmaktadır (s. 81). Üçüncü bölümün birinci alt başlığını oluşturan “II. Bayezid ve Doğu Sorunu” başlığında, Safevî Devleti’nin kurulmasının Osmanlı Devleti’ni bir hayli tedirgin ettiği ve bu durumu kendilerine tehdit olarak algılayıp tarikatı kontrol altında tutma çabaları, devamında gelişen ittifaklar ve izlenilen yollar aktarılmaktadır. İzlenilen yollardan birinin II. Bayezid’in Safevîleri yakından takip ettirmek olduğu ve Şah İsmail’e katılan herkesin öldürülmesi emrini verdiği belirtilmektedir. II. Bayezid, sadece Kızılbaşları yakından takip ettirerek bilgi toplamakla kalmayıp Safevîleri de yakından takip ettirip faaliyetlerini engelleyerek, yanlarına gitmeye kalkışanların idam edilmesini emrettiğini Ahkâm Defterleri ışığında açıklamıştır (s. 81-89). Bu bölümün ikinci alt başlığını oluşturan “İsyancılar” başlığında, yaşanan dönemde çekilen sıkıntılar ve bunlara bağlı olarak devletin otoritesini bozmak adına çıkan sahte Mehdilerden bahsedilmektedir. Bu ayaklanmalar, ihtilâlcî Mehdîlik ideolojisine bağlı ayaklanmalar olarak tanımlanmaktadır. Bu ideolojiye detaylı olarak değinilmemiştir. Ortaya çıkan ayaklanmalar kronolojik bir şekilde incelenmiş olup detaylı bir şekilde ele alınmıştır. İsyanlarda etkin rol oynayan Kızılbaşların, Nur Halife İsyancı ve Şah Veli İsyancıları haricinde Safevîlerle birebir bağlantılarının bulunmadığı söylenilmektedir (s. 90-106). Bölümün “Kızılbaş’a Meyledenler” adlı son alt başlığında ise hem Şah İsmail zamanında hem de Safevî Devleti’nin kurulmasından sonra Osmanlı topraklarından ona katılmak isteyenlerin olduğu bilinmektedir. Ancak alınan önlemlerden dolayı katılmak isteyenler, kitleler hâlinde katılmadığı ve bu bilgilerin Tapu Tahrir Defterlerinden yola çıkarak söylenilebileceği aktarılmaktadır (s. 106-108). Ancak alınan birtakım tedbirlerle bu durumun önüne geçilmeye çalışıldığı belirtilmektedir. Gülten, Tapu Tahrir Defterlerinde yola çıkarak okuyucuya bu bilgileri aktarmıştır. “Kızılbaş’a Meyledenler” adlı başlıkta, Anadolu’daki Türkmen oymaklarını kendi içerisinde sekiz ayrı alt başlık hâlinde vermektedir. Eserde bahsedilen Türkmen oymakları hakkında kısaca aşağıdaki bilgiler verilmektedir:

“Rumlu” başlığında, Rumlu olarak bahsedilen göçerlerin büyük çoğunluğunun Ulu Yörüklerden oluştuğunu ve Ulu Yörüklere tabi olan bazı aşiretlerin Alevi olarak kaynaklara geçtiğini aktarmaktadır (s. 108-115).

“Tekeli” başlığında, Tekelilerin Antalya civarında yaşayan Türkmenler olduğu, Şah İsmail’i ziyarete gittikleri bildirilmekte ayrıca bölgelerinde sadece Türkmenlerin yaşamadığı, kalabalık bir grup hâlinde Safevî taraftarlarının da bulunduğunu kaynaklar çerçevesinde izah etmektedir (s. 115-122).

“Çepniler” başlığında, Çepnilerin yoğun olarak Canik, Ordu, Giresun, Trabzon, Bayburt ve Gümüşhane civarında yaşadıkları, Şeyh Cüneyd’in Canik bölgesine gelmesinden sonra tarikata bağlandıklarını Tapu Tahrir Defterleri kapsamında ortaya koymuştur (s. 123-135).

“Dulkadirli/Bozok Türkmenleri” başlığında, Maraş, Elbistan ve Bozok gibi geniş bir alanda yaşamakta olup, Safevî Devleti’nin kuruluşunda Osmanlı hâkimiyeti altında olmadıkları ve 1515 yılında Osmanlı hâkimiyeti altına girdiklerinden bahsedilmektedir (s. 135-146).

“Karamanlı” başlığında, Karamanoğulları ve tüm Anadolu beyliklerinin Osmanlıların yanında yer aldığı görülmekte olup ancak Osmanlıların Rumeli'deki meşguliyetlerini fırsat bilen Karamanlıların sık sık saldırıya geçtiği ve kaybettikleri yerleri geri alma teşebbüslerinden bahsedilmiştir (s. 146-149).

“Bayburtlu” başlığında, Bayburtluların Karamanlılara bağlı olduğu ve Kızılbaş Oymaklarının bulunduğu listenin neredeyse tamamında yer aldığından bahsedilmektedir (s. 149).

“Turgutlu” başlığında, Karamanlı Türkmenlerine tabi olup, Turgutlu eyaletinde yaşayan aşiretlerini tanımlamak için kullanılan ad olduğunu söylemektedir (s. 150-151).

“Varsaklı” başlığında, adını bir Türkmen beyinden aldığı ve Osmanlı'ya muhalif grupların başında yer aldığı aktarılmaktadır (s. 151-155).

“Şamlu/Ustaclu” başlığında, Şamlular, Osmanlı döneminde göçerevli bir hayat süren Halep Türkmenlerinin genel adı olduğu belirtilmektedir. Şamlular, Cüneyd'den sonra tarikata bağlanmış ve Şeyh Haydar'ın Kafkas akınlarında etkin bir rol aldığı, Şamlular'dan bazılarının ise Erdebil yakınlarında yerleşik hayata geçtikleri bilinmektedir (s. 155-159).

Çalışmanın dördüncü bölümü, “Kırılma: Çaldıran Savaşı” ana başlığından oluşmakta ve üç alt başlıkta incelenmektedir (s. 161). Dördüncü bölümün birinci alt başlığını oluşturan “Katliam Miti” başlığında, Yavuz Sultan Selim'in Trabzon'daki şehzadeligi sırasında Kızılbaş tehlikesini fark ederek bölgedeki Türkmenler arasına casuslar yerleştirip Kızılbaşlar hakkında bilgi topladığına değinilmektedir (s. 161-169). Bölümün ikinci alt başlığını oluşturan “Çaldıran'a Doğru” başlığında ise Osmanlı Devleti'nin doğu sınırlarının güvenliğinin ortadan kalkması, Akkoyunlu topraklarında mahalli idarecilerin ortaya çıkması, Dulkadirliilerin Safevîler'e direnmemesinden dolayı Osmanlı topraklarındaki Safevî baskısının artması Safevîler'i ve Osmanlıları karşı karşıya getiren sebepler arasında olduğu belirtilmiştir. Safevî kaynakları ise savaşın sebepleri konusunda farklı görüşler bildirmektedir. I. Selim'in savaşa hazırlanmak ve Safevî Devleti üzerine yapacağı sefer hazırlığı ve aşamaları hakkında bilgi verilmektedir (s. 169-176) Son alt başlıkta ise “Kızılbaş Takibi” konusu üzerinde durulmuştur. Yine burada Şah İsmail'in aldığı yenilgi, ona karşı olan yenilmezlik düşüncesinin sarsıldığını söylemektedir. Şah İsmail'in vefatından sonra yerine oğlu Tahmasp'ın geçtiğini ve onun dönemindeki olayların seyrinden bahsetmiştir (s. 177-190)

Çalışmanın “Sonuç” başlığında, kaleme alınan eserde Kızılbaşlığın tarihsel süreç içerisinde oluşumu, Safevî Devleti ile münasebeti, hangi aşiretlerle yakın temas içerisinde olduğu hakkında bir değerlendirme yapmıştır. Bu yapılmış olan değerlendirme, dönemin yazılı kaynaklarına ve araştırma kaynaklarına dayanarak yapılmıştır. Kısaca sonuç bölümünde, çalışmanın genel değerlendirmesinin yapıldığı ve önemli olan noktalara değinilip açıklamalarla desteklendiği söylenebilir (s. 191-194).

Kritiği yapılan “Osmanlı-Safevî Kıskacında Kızılbaşlar: Açılın Kapılar Şah'a Gidelim” adlı eserdeki bilgiler, dönemin kronikleri, Tapu Tahrir Defterleri, Ahkam Defterleri, Safevî kaynakları ve araştırma kaynaklarından yararlanılarak izah edilmiştir. İncelenen belgeler, kronikler ve araştırma kaynakları sayesinde olaylar kronolojik olarak sıralanmış ve tarih metodolojine uygun bir şekilde tasnif etmiştir. Bu bağlamda çalışmanın ana başlık ve alt başlıkları, konunun muhtevasına göre sınıflandırılmıştır. Yapılan sınıflandırma, ana başlık ve alt başlık açısından uyumlu olup konunun bütüncül ve kronolojik olacak şekilde gelişmesini sağlamıştır. Bu eser, Alevilik-Bektaşilik ile ilgili yazarın tek çalışması olmayıp alanla ilgili birçok farklı çalışması da bulunmaktadır (Gülten, 2018; Gülten, 2020a; Gülten, 2020b; Gülten, 2023). Bu çalışmayla güncel bir konuyu ele alan Gülten, alana merak duyan kişiler için hem bir akademik kitap hem de bir el kitabı ortaya koymuştur. Eser, dil ve üslup açısından da akıcı ve zengindir. Arşiv kaynaklarından yararlanmasına rağmen genel okuyucu kitesine hitap edecek şekilde bir üslup kullanmıştır.

Kaynakça

- Gülten, S. (2018). Heterodoks Dervişler ve Aleviler (1. Baskı). Gece Kitaplığı Yayınları.
- Gülten, S. (2020a). Türklerin Hz. Ali'si Destanlar, Efsaneler, Menkıbeler (1. Baskı). Yeditepe Yayınevi.
- Gülten, S. (2020b). Kökler ve Dallar: Tahtacı Alevilerinin Menşei ve Tahtacı Cemaatleri, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, 95, 143-167. 10.34189/hbv.95.005.
- Gülten, S. (2022). Osmanlı-Safevî Kışkacında Kızılbaşlar, Açılın Kapılar Şah'a Gidelim (1. Baskı). Timaş Tarih Yayınları.
- Gülten, S. (2023). Şahın Müridleri: Doğu ve Orta Karadeniz Çepnileri, S. Gülten vd. (Ed.), Orta Karadeniz'de Türk İskânı Bayramlı/Hacıemiroğulları Beyliği (1. Baskı 129-140) içinde. Ordu Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Makale Bilgisi / Article Information

Atf/Cite as

Adanalı, E. (2023). Sadullah Gülten, 2022, Osmanlı-Safevî kıskaçında Kızılbaşlar: Açılın kapılar Şah'a gidelim, İstanbul, Timaş yayınları. *SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 1, 131-136.
Adanalı, E. (2023). Sadullah Gülten, 2022, The Kizilbash in the Ottoman-Safavid clampdown: Open the gates and let's go to the Shah. İstanbul: Timaş Publishing House. *SUREK Journal of Alevism – Bektasism and Cultural Studies*, 1, 131-136.

Author / Author

Esra Adanalı

Yüksek Lisans Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü, Alevi – Bektaşi Kültürü ABD
Master Student, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute Department of Alevism – Bektasism Culture
esradnli01@outlook.com, 0009-0000-2289-7865

Geliş Tarihi / Received

14 Aralık/December 2023

Kabul Tarihi / Accepted

27 Aralık/December 2023

Yayın Tarihi / Published

28 Aralık/December 2023

Yayın Sezonu/Pub Date Season

December/Aralık

Sayı / Issue

1

Sayfa / Pages

131-136

Makale Türü / Article Types

Tanıtma / Review

Kapsam / Scope

Sosyal ve Beşerî Bilimler / Social and Humanitarian Sciences

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Ethical Statement

Araştırmacı verilerin toplanmasında, analizinde ve raporlaştırılmasında her türlü etik ilke ve kurala özen gösterdiğini beyan eder. / It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem ve iThenticate programı tarafından incelenerek intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları / Contribution Rates of Authors to the Article

Makale tek yazarlıdır. / The article is single authored.

Çıkar Beyanı / Declaration of Interest

Makalenin hazırlanmasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır. / There is no conflict of interest in the preparation of the article.

Telif Hakkı ve Lisans / Copyright & License

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır. / Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Yayıncı / Published by

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute